

Sofia d'Angelo, geboren Hogan, bekeek de krans op de glimmende zwarte voordeur nog eens goed, kneep haar ogen tot spleetjes en draaide hem nog een fractie, voor ze een stap naar achteren deed om het perfect symmetrische effect te bewonderen.

Ze kon er niets aan doen. Zodra ze dit huis had gezien, wist ze het zeker. Ze was er direct verliefd op geworden. Goed, het souterrain mocht dan een beetje vochtig zijn. Het was een oud huis. Maar verliefd was verliefd. Niemand is perfect. Hoewel Walgrave Street 10 er vandaag wel heel dichtbij kwam.

Het was een straat met huizen van verschillende grootte, maar dit was een van de kleinste: vier verdiepingen als je het souterrain meerekende. Het was van zware grijze zandsteen gemaakt, ergens rond 1800 gebouwd aan de rand van de 'nieuwe' wijk van Edinburgh (die dus helemaal niet zo nieuw was) en het had vijf perfecte ramen opgedeeld in twaalf vierkantjes, zoals in een kindertekening, een sierlijk filigraan Frans balkonnetje bij de openslaande deuren op de eerste verdieping, een trap van mooie steenplaten die naar de voordeur leidde met zwarte balustrades van gedraaid smeedwerk, waardoorheen nu bovendien dikke takken hulst gevlochten waren, met smaakvolle warme lichtjes en rode strikken met Schotse ruit. Het was precies zo'n huis als op een kerstkaart, met warm licht dat van binnen op de bevroren stoep scheen en een enorme kerstboom

met dezelfde lampjes en rode strikken op elke verdieping.

Twee kerstbomen! Sofia verkneukelde zich. Dat was wel even wat anders dan de kleine flat aan het andere eind van Schotland.

Ze had haar bestellingen voor bezorging op kerstavond al in september vastgelegd en de verantwoorde houten cadeautjes voor de kinderen waren natuurlijk al in verschillend cadeau-papier verpakt, want de Kerstman begreep dat soort dingen; ze had haar feestjurk al gekocht, al hield ze het nooit lang vol op feestjes, zeker niet nu ze zwanger was. Het kerstspel en de kerstconcerten van de kinderen stonden al met grote letters op de kalender, net als het veel te dure uitje naar het kerstfestival, en de speciale familiekerstvoorstelling in het cultureel centrum. En het was nog maar begin november. Ze hadden nog maar net de al even smaakvolle Halloweenversiering opgeborgen: de pompoenen, de oranje-zwarte versiering rond de deur en de grote mand met suikervrije snoepjes.

Alles liep op rolletjes in Sofia's wereld.

Op Carmen na natuurlijk.

Hun moeder had gebeld. Haar zus woonde alweer drie maanden thuis zonder uitzicht op een baan, en haar moeder belde elke week om te smeken iets voor haar te regelen. Die gesprekjes werden steeds wanhopiger. Er was geen werk waar zij woonden, zeker niet in de detailhandel. En Carmen deed er ook geen enkele moeite voor.

Toen Sofia klein was zette ze het liefst al haar poppen op een rij tegen de muur en vertelde ze dan hoe ze zich op een theepartijtje moesten gedragen. Alles in haar wereldje was strak en netjes geregeld. Toen ze vier was, was haar moeder weer zwanger geworden. In die periode vertelden veel mensen Sofia wat een geweldige grote zus ze zou worden, wat de kleine Sofia erg leuk vond, vooral omdat ze een lading prachtige cadeautjes kreeg en de baby alleen maar saaie oude kleertjes. Het was een geweldige tijd geweest. Omdat ze zelfs op zo jonge leeftijd al behoorlijk pienter was geweest, had ze zichzelf er meteen

op voorbereid om Carmen als vriendinnetje en bondgenote welkom te heten, die haar in alles zou volgen.

Helaas leek dat krijsende, roodhoofdige monster met dat verkreukelde gezichtje in niets op de kleine zusjes uit Sofia's kinderboeken. Toen ze ouder werd bleek ze ook niet van poppen te houden, niet van theepartijtje spelen en evenmin van nieuwe jurkjes. Ze hield helemaal niet van jurken eigenlijk, en ze had een hekel aan school, waar Sofia juist dol op was. Vanaf de eerste dag was Carmen een opgewonden standje. Ze maakte al heibel als ze binnen moest komen of naar buiten moest gaan of in bad moest of haar haar gewassen moest worden of naar zwemles of mee op bezoek moest, of in haar buggy moest gaan zitten of uit haar buggy moest komen.

Het was Sofia nooit gelukt om Carmen ervan te overtuigen dat het zoveel gemakkelijker was om gewoon aardig tegen mensen te zijn, of ze er nu zin in had of niet, zodat ze zouden glimlachen en je op je hoofd zouden kloppen en je wat lekkers kreeg. Het leek Sofia allemaal zo simpel. Aan de andere kant wist Carmen met kleine steken onder water Sofia's voortdurende zelfgenoegzaamheid te raken. Ze fronste haar voorhoofd. Blijkbaar zagen de dingen er weer... gecompliceerd uit, had haar moeder gezegd. Dat verklaarde ook waarom Carmen niet was komen opdagen op het verjaardagsfeestje van haar oudste dochter en zelfs de moeite niet had genomen een kaartje te sturen, of te bellen, of ook maar iets had verteld wat er allemaal misging in haar leven.

Nou ja, het had geen zin om zich er nu over op te winden. Sofia streek haar voorhoofd glad: geen botox voor de baby geboren was. Ze zou zich wel druk maken over Carmen als het echt niet anders kon.

Ze wierp een laatste gelukkige blik op haar schattige huis en klikklakte om de ijskoude plassen heen naar haar werk.

2

‘Sofia wil me niet.’

‘Onzin,’ loog haar moeder. ‘Jullie zitten gewoon in verschillende stadia van je leven, dat is alles. En je hebt haar een beetje gekwetst door niet op Pippa’s feestje te komen.’

‘Ik heb háár gekwetst?’ zei Carmen. ‘Ik zit hier maar, met niets omhanden, slaap in mijn oude kinderkamer omdat ik mijn baan kwijt ben, maar toch zijn de gevoelens van de geweldige Sofia blijkbaar weer veel belangrijker.’

‘Lieverd. Alsjeblieft. Niet eens een verjaardagskaart?’

‘Ze wil me daar gewoon niet. Ik ben alleen haar mislukte kleine zus maar waar iedereen medelijden mee heeft, omdat ik nog altijd in een winkel werk, en zelfs dat niet meer, nog steeds ongehuwd en niet burgerlijk en zwanger ben zoals al haar omhooggevallen stadsvriendinnen.’ Carmen kreeg er een kleur van.

‘Het is prima om je jaloers te voelen,’ zei haar moeder, die meteen schrok omdat ze besepte dat ze precies het verkeerde had gezegd.

‘Ik bén niet jaloers! Wie wil er nou tot z’n nek in de kinderen zitten?’ riep Carmen. ‘Ik dacht alleen dat ze zich er niet zo druk om zou maken. Ze heeft vast wel belangrijker dingen om zich druk over te maken dan of ik wel of niet naar een stom kinderpartijtje kom.’

‘Belangrijker dan dat haar enige zus langskomt bij haar familie?’

‘Maar het is mijn familie toch niet!’ zei Carmen. ‘En er is om de tien minuten wel weer wat bij haar. Een huwelijk. Een doop. Een verjaardagsfeestje. Een babyshower. Offer als-jeblijft al je kostbare vrije tijd op, Carmen, om me te vertellen hoe fantastisch ik ben en hoe fantastisch mijn leven is en hoe fantastisch mijn kinderen zijn en trouwens, ik wil graag dat je superdure cadeaus koopt die je je toch niet kunt veroorloven en we gaan naar restaurants die je je ook niet kunt veroorloven, zodat ik enorm indruk zal maken omdat ik voor mijn arme zusje betaal. O! En kijk toch eens naar mijn gigantische huis!’

Carmen sloeg haar armen kwaad over elkaar. Wat miste ze haar eigen flatje, maar ze had geen rooie cent meer. Zo nu en dan draaide ze een dienstje in een koffietentje of bar, maar de hele stad leek wel op zoek naar werk. Dat haar ouders zo lief waren voor haar hielp ook niet echt. Ze wist dat ze popelden om het weer eens op te dreunen: dat ze toch zo’n slimme meid was geweest, ze had toch gemakkelijk naar de universiteit gekund, en een vak of een beroep kunnen leren. Maar ze was koppig geweest en had niet geluisterd.

Dus richtte ze haar frustratie de andere kant op.

‘En jullie laten constant alles uit jullie handen vallen voor een eredienst aan het altaar van de aanbeden kleinkinderen. Net of de hele familie gewoon de fanclub van Sofia is. En zodra ik daar niet meer aan mee wilde doen, was het stoute, stoute Carmen.’

Haar moeder antwoordde daar niet op. Er zat een kern van waarheid in wat Carmen zei: drie kleinkinderen was een boel cadeautjes en feestjes en gedoe. Ze betwijfelde of Carmen wist hoe oud ze alle drie waren. Maar zoveel vrouwen waren toch liefhebbende tantes. Ze wilde zo graag dat haar dochters het met elkaar konden vinden. Ze wilde dat iedereen het met elkaar kon vinden: dat was familie nu eenmaal.

‘Ik denk dat ze je nu toch wel nodig heeft,’ zei ze zonder nadenken.

‘Welnee,’ zei Carmen. ‘Ze heeft haar “fantastische nanny” toch.’

Sofia praatte altijd in gloedvolle bewoordingen over haar “fantastische nanny”, woorden die Sofia nooit voor haar had overgehad. ‘En Federico.’

‘Hij is altijd in het buitenland voor zijn werk,’ zei haar moeder. ‘Ze staat op het punt nog een baby te krijgen. Ze werkt nog steeds. Drie kinderen is best veel, zelfs met een nanny. En ze heeft genoeg ruimte. En ze heeft gezegd dat ze jou kan helpen.’

‘Dat meen je toch niet, mam!’ had Sofia uitgeroepen toen haar moeder het nog eens had geprobeerd. ‘Je kan dat kind niet zomaar bij mij dumpen. Ik heb drie kinderen, plus Federico, een baby onderweg, een grote zaak die ik niet kan laten liggen en dan wil je dat ik ook nog energie in Carmen ga steken?’

‘Als je iets gedaan wilt krijgen, moet je het aan drukke mensen vragen,’ zei haar moeder hoopvol. ‘Er is hier niets voor haar, Sofia, helemaal niets. Het is gedaan met de stad.’

‘Ik weet het,’ zei Sofia. ‘Ik heb de geruchten gehoord.’

‘En je zus... Ik vind het zo erg haar verdrietig te zien.’

Sofia verstarde even. ‘Ze wil toch niet komen. Ze denkt dat Edinburgh vol zit met zelfvoldane, doodsaaie, bekakte nietsnutten in rode broeken.’

‘Ze...’ Dat was precies wat Carmen dacht, en dat had ze al diverse keren verkondigd. ‘Ik dacht alleen...’ begon haar moeder. ‘Ze doet net of er niets aan de hand is, maar dat is het niet, en wij gaan eraan onderdoor. Ze zoekt niemand op, ze heeft geen baan... Ik maak me zorgen.’

‘Maar waarom is Carmen mijn probleem?’

‘Dat is ze niet,’ antwoordde haar moeder. ‘Ze is het probleem van iedereen. Nee, zo bedoel ik het niet. Maar ik dacht alleen... Ik dacht dat ze jouw kinderen kon leren kennen.’

Sofia snoof. ‘Ze weet niet eens hoe ze heten!’

‘Wel waar!’

‘Ze liet het al afweten bij Pippa’s eerste communie! Er was een lege plek aan tafel bij de receptie.’

‘Ik weet het,’ zei haar moeder. Dat was geen beste zet geweest.

‘Vierentwintig uur later appte ze me om “sorry” te zeggen. Sorry!’

‘Ze weet gewoon niet hoe het is,’ zei haar moeder. ‘Om kinderen te hebben. Terwijl jij de hele tijd aan ze denkt. Terwijl zij het middelpunt van je leven zijn. Ze heeft er geen idee van.’

‘Weet ik,’ zei Sofia.

‘En je maakt je altijd zorgen om ze en als een van hen dan zo ongelukkig is, zou je letterlijk alles doen om het beter voor ze te maken...’

‘Je legt het er wel dik bovenop, mam.’

In Sofia’s drukke geest begon wel iets te verschuiven. ‘Ik bedoel, was ze wel goed in wat ze deed? Nou? Of hing ze maar een beetje lamlendig rond in dat warenhuis zoals ze al op school deed?’

‘Nee, ze was wel goed,’ zei haar moeder. ‘Iedereen heeft een uitzet bij haar gekocht, toen mensen dat nog deden en niet alles op internet kochten.’

‘Neemt ze nog steeds van die griezels mee naar huis?’

Haar moeder vertrok haar gezicht. ‘Ze heeft het er moeilijk mee.’

‘Herinner je die dichter nog?’

‘Natuurlijk,’ zei haar moeder. ‘De zondagse lunch waarbij hij een uitgebreid sekssonnet declameerde waar je vader bij zat vergeet je niet snel.’

Ze lachten allebei, maar stopten al snel, want om Carmen te lachen was een beetje vals. Maar soms vroeg ze er ook om.

‘Nou...’ zei Sofia.

‘Wat?’ zei haar moeder. ‘Bedoel je dat je een idee hebt...’

Sofia dacht razendsnel na en zei ten slotte: ‘Maar als ze er een puinhoop van maakt...’

‘Dat doet ze niet!’ zei haar moeder, en kruiste haar vingers.

3

Het was maar een ideetje, hield Sofia zichzelf de volgende dag voor. Geen toezegging. Geen belofte.

Maar Mr McCredie was al zo lang cliënt, al voor Sofia hier werkte. Als – en dat was een als met een grote A – Carmen een goede verkoopster was, nou, dan kon dat net zijn wat ze nodig hadden om het ergste op te schorten, ten minste tot ze een koper zouden vinden. En haar moeder een plezier te doen. En misschien zou Carmen ook een beetje dankbaar en tevreden zijn. Dus.

Het zou hopelijk één vrolijk bericht zijn, op een dag dat ze maar weinig goede berichten voor de cliënt had.

De meeste mensen die haar kantoor in kwamen waren blij verrast Sofia's dikke buik te zien, ze feliciteerden haar in elk geval of maakten een beleefde opmerking. Sofia's cliënt van vanmorgen, Mr McCredie, was niet een van die mensen. Hij leek niet op zijn gemak met het feit dat dit zomaar bestond, en wendde zijn ogen steeds van haar middel af.

Ze glimlachte meer dan gewoonlijk en deed haar best er geen aandacht aan te schenken: Mr McCredie was tenslotte wat excentriek en het nieuws was slecht, dus was het waarschijnlijk ook beter dat ze daarmee niet op de proppen kwam als hij haar net hartelijk gefeliciteerd had.

'Nou?' Hij zag er zenuwachtig uit en keek op zijn erg oude, erg grote horloge. Hij haatte deze ontmoetingen. Sofia was er zelf ook niet zo gek op.

‘Mr McCredie, ik heb gedaan waarom u vroeg, maar ik moet u vertellen – en u moet er ook nog eens met uw boekhouder over praten – dat ik bang ben dat dit het was. Het is zo goed als op. Er is bijna niets meer om te verkopen.’

Het was hartverscheurend. Een familiefortuin, een goede naam, een enorm landgoed in de Highlands dat al die jaren voor zijn inkomen had gezorgd.

Maar Mr McCredie had geen interesse gehad in het management van het landgoed, het was geheel vervallen en het grote landhuis was een ruïne geworden. Familie had hij niet, noch verwanten die het konden overnemen. Hij had zijn huis in Edinburgh en de boekwinkel, maar die bracht de laatste tijd nauwelijks geld in het laatje en daarom had hij steeds meer land verkocht, en steeds meer geld uit zijn erfenis uitgegeven, zijn kapitaal, om te overleven.

En nu was het landhuis verkocht, en de opbrengst was verdamppt door de belastingen. Sofia had de ondankbare taak hem te vertellen dat hij het fortuin dat hem was nagelaten erdoorheen had gejaagd – niet door gokken of een huwelijk of een extravagante leefstijl, maar simpel door onoplettendheid.

Mr McCredie zei iets verrassends. ‘Dat is niet erg,’ zei hij. ‘Ik geef alleen maar om de winkel.’

‘Aha,’ zei Sofia. ‘Juist. De winkel. Ik ben bang dat ik daar ook slecht nieuws over heb.’

Mr McCredie keek verschrikt op. Hij runde een ouderwetse boekwinkel in het oude centrum van Edinburgh. Dat was ongeveer alles wat Sofia erover wist. Dat, en het feit dat er absoluut niets mee werd verdiend.

‘Ze gaan de huur verhogen,’ zei ze. ‘Hebt u dat niet gehoord?’

Mr McCredie haalde zijn schouders op. Hij was er de persoon niet naar om enveloppen open te maken.

‘Uw winkel... Er schijnt niet genoeg mee te worden verdiend.’

Pas nu kreeg zijn gezicht een bezorgde trek. ‘Nou, het is...

Daar gaat het niet om. Het is zo dat we... oude, zeldzame boeken verkopen. Heel specialistisch. Je kunt niet naar binnen lopen voor de nieuwste Ian Fleming of zo.'

Sofia besloot hem niet te vertellen dat er in geen eeuwen een nieuwe Ian Fleming was uitgebracht. 'Dat begrijp ik,' zei ze.

'Ik heb een mooie collectie opgebouwd... Ik heb de schitterendste naslagwerken over de architectuur van Edinburgh die er bestaan!'

'Dat weet ik. Het is alleen... als de winkel niet genoeg opbrengt, weet ik niet hoe de huur betaald moet worden!'

'Maar ik heb die winkel nu al zo lang. Tweehonderd jaar lang zijn er altijd boekwinkels in Victoria Street geweest.'

Sofia knikte. 'Ik heb eens rondgevraagd,' zei ze. 'U zou het kunnen verkopen als een goedlopende zaak.'

Hij knipperde met zijn ogen. 'O hemel. Dat zou ik echt niet willen.'

Sofia vertrok haar gezicht. 'Nee, ik bedoel, u kunt het alléén verkopen als goedlopende zaak. Als u er nu niet meer mee gaat verdienen, raakt u de zaak sowieso kwijt, en krijgt u er ook niets meer voor terug.'

De oude man knipperde nogmaals.

'En de huur gaat komend jaar ook omhoog.'

'Ik snap niet wat u me wilt vertellen.'

Sofia zou het nooit verteld hebben dat het kwam omdat hij de vele brieven die ze hem over het onderwerp hadden gestuurd weigerde te lezen. Dat het nu eigenlijk te laat was, was haar schuld niet. Sofia hield er niet van zaken op het laatste nippertje te regelen.

'U zult winst moeten maken,' zei ze. 'Idealiter over de komende twee maanden, waaronder Kerstmis, en vóór de huur stijgt. Als u dat lukt, dan kunt u waarschijnlijk een koper vinden en heeft u pensioengeld. Als u geld blijft verliezen... zult u alles verliezen.'

Toen hij deze keer opkeek waren zijn ogen vochtig.

Ze zuchtte. Het universum spande samen met haar eigen moeder.

‘Met... Kerstmis? Ik moet winst draaien met Kerstmis?’

‘Ik denk,’ zei Sofia, ‘ik denk dat ik iemand weet die u kan helpen.’